

APSTIPRINU:

L. Lüse

Rundāles pils muzeja direktore
2022. gada 1. jūlijā

**Rundāles pils muzeja
PUBLISKAIS PĀRSKATS
par darbu 2021. gadā**

Bauskas novada Rundāles pagastā

2022

SATURS

1. PAMATINFORMĀCIJA	3
1.1. IESTĀDES JURIDISKAIS STATUSS UN STRUKTŪRA	3
1.2. MUZEJA DARBĪBAS MĒRKIS, FUNKCIJAS UN PĀRSKATA GADA GALVENIE UZDEVUMI	6
2. IESTĀDES FINANŠU RESURSI UN DARBĪBAS REZULTĀTI.....	7
2.1. VALSTS BUDŽETA FINANSĒJUMS UN TĀ IZLIETOJUMS	7
2.2. KRĀJUMA DARBS.....	8
2.3. PĒTNIECISKAIS DARBS.....	9
2.4. RESTAURĀCIJAS DARBS.....	10
2.5. PARKA ATJAUNOŠANA UN UZTURĒŠANA	10
2.6. SAIMNIECISKAIS DARBS	11
2.7. PAKALPOJUMI UN UZLABOJUMI PAKALPOJUMU PEEJAMĪBAS UN KVALITĀTES NODROŠINĀŠANĀ	12
2.8. IESTĀDES VADĪBAS UN DARBĪBAS UZLABOŠANAS SISTĒMAS EFEKTĪVAS DARBĪBAS NODROŠINĀŠANAI	13
3. PERSONĀLS.....	13
4. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU	13
4.1. PASĀKUMI, KAS VEIKTI SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANAI UN IZGLĪTOŠANAI.....	13
4.2. PASĀKUMI SABIEDRĪBAS VIEDOKĻA IZZINĀŠANAI PAR MUZEJA DARBU	16
4.3. SADARBĪBA AR NEVALSTISKO SEKTORU UN STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA	16
5. NĀKAMAJĀ GADĀ PLĀNOTIE PASĀKUMI.....	17

1. PAMATINFORMĀCIJA

1.1. Iestādes juridiskais statuss un struktūra

Rundāles pils muzejs (dibināts 1972. gada 2. janvārī) strādā Latvijas Republikas Kultūras ministrijas pakļautībā. No 2013. gada 1. janvāra tas darbojas kā valsts pārvaldes iestāde, pamatojoties uz Nolikumu, kas ar MK Noteikumiem Nr. 915 apstiprināts 2012. gada 18. decembrī.

Rundāles pils muzejs ir akreditēts līdz 2032. gadam.

Rundāles pils muzejs apsaimnieko valsts nozīmes arhitektūras un mākslas pieminekļu kompleksu, kurā ietilpst 23 ēkas ar atšķirīgām funkcijām. Muzeja pārziņā ir valsts nozīmes arheoloģijas piemineklis Rundāles viduslaiku pils (Nr. 9175), valsts nozīmes arhitektūras pieminekļi, t. i., Rundāles pils apbūves ansamblis (Nr. 6178), Rundāles pils (Nr. 6181), dārznieka māja (Nr. 6182), krogs (Nr. 6183), parks (Nr. 6185), stallji ar saimniecības piebūvēm (Nr. 6186), vārti un žogs (Nr. 6187), un valsts nozīmes mākslas pieminekļi, t. i., divu telpu parkets (Nr. 3029), trīs krāsnis (Nr. 3028), divas kāpnes (Nr. 3027), griestu un sienu mākslinieciskā apdare 29 telpās (Nr. 3026) un griestu gleznojumi septiņās telpās (Nr. 3025). Rundāles pils kompleksa apsaimniekošanā ir jāievēro likums „Par kultūras pieminekļu aizsardzību”.

Rundāles pils muzeja kopējā ēku un būju platība ir 14 369 m² (56 ēkas un būves), kopējā zemes gabala platība zem ēkām un pils parkā – 86,27 ha. Šajā teritorijā ietilpst baroka stila franču dārzs (10 ha) un medību parks (32 ha).

Muzejam ir ekspozīcija „Kurzemes hercogu kapenes”, kas atrodas Jelgavas pilī.

Darbinieku amata vietu skaits ir 114 vienības. Vidējais nodarbināto skaits – 117 darbinieku. Pārskata gadā vidējā darba alga mēnesī 1 strādājošam bija EUR 908,00.

Turpinās muzeja struktūrvienību reorganizācija un optimizācija.

No 2006. gada 5. maija nekustamais īpašums „Rundāles pils muzejs” ir Finanšu ministrijas valdījumā. 2018. gada 12. decembrī noslēgts līgums starp VAS “Valsts nekustamie īpašumi” un Rundāles pils muzeju par nekustamā īpašuma “Rundāles pils muzejs” un “Rundāles pils stādaudzētava” apsaimniekošanu un lietošanu.

Rundāles pils muzeja publiskais pārskats sagatavots, pamatojoties uz Ministru kabineta 2010. gada 5. maijā izdotajiem noteikumiem Nr. 413 „Noteikumi par gada publiskajiem pārskatiem”.

Muzeju vada direktors, kuru amatā apstiprina Ministru kabinets pēc Kultūras ministrijas ieteikuma, nemot vērā Muzeju padomes atzinumu. Muzeja vadības modelis un organizatoriskā struktūra jauj realizēt muzeja pamatlīdzību, radīt jaunus pakalpojumus, izglītot sabiedrību, organizējot dažādus tematiskus pasākumus, sadarboties ar sociālajiem partneriem un iesaistīt dažādas sabiedrības grupas kultūrvēsturiskā

mantojuma saglabāšanā un popularizēšanā. Muzeja kolektīvs ir elastīgs, radošs un spēj piedalīties citu institūciju sadarbības projektos.

Stratēģisko uzdevumu izpilde pārskata gadā saistīta ar izstāžu un ekspozīciju veidošanu, pils ansambļa ēku un pils interjeru restaurāciju, parka atjaunošanu un kopšanu.

Ārkārtējās situācijas laikā, kas valstī bija izsludināta, lai ierobežotu Covid-19 izplatību, muzejs bija slēgts apmeklētājiem no 2021. gada 1. janvāra līdz 3. jūnijam un no 21. oktobra līdz 14. novembrim.

Pārskata periodā, pēc pārtraukuma iepriekšējā gadā, apmeklētājiem atkal bija atvērtas Jelgavas Kurzemes hercogu kapenes, ekspozīcijas "Baznīcu māksla" un "No gotikas līdz jūgendstilam". Franču dārzā arī šajā gadā nebija uzrauga.

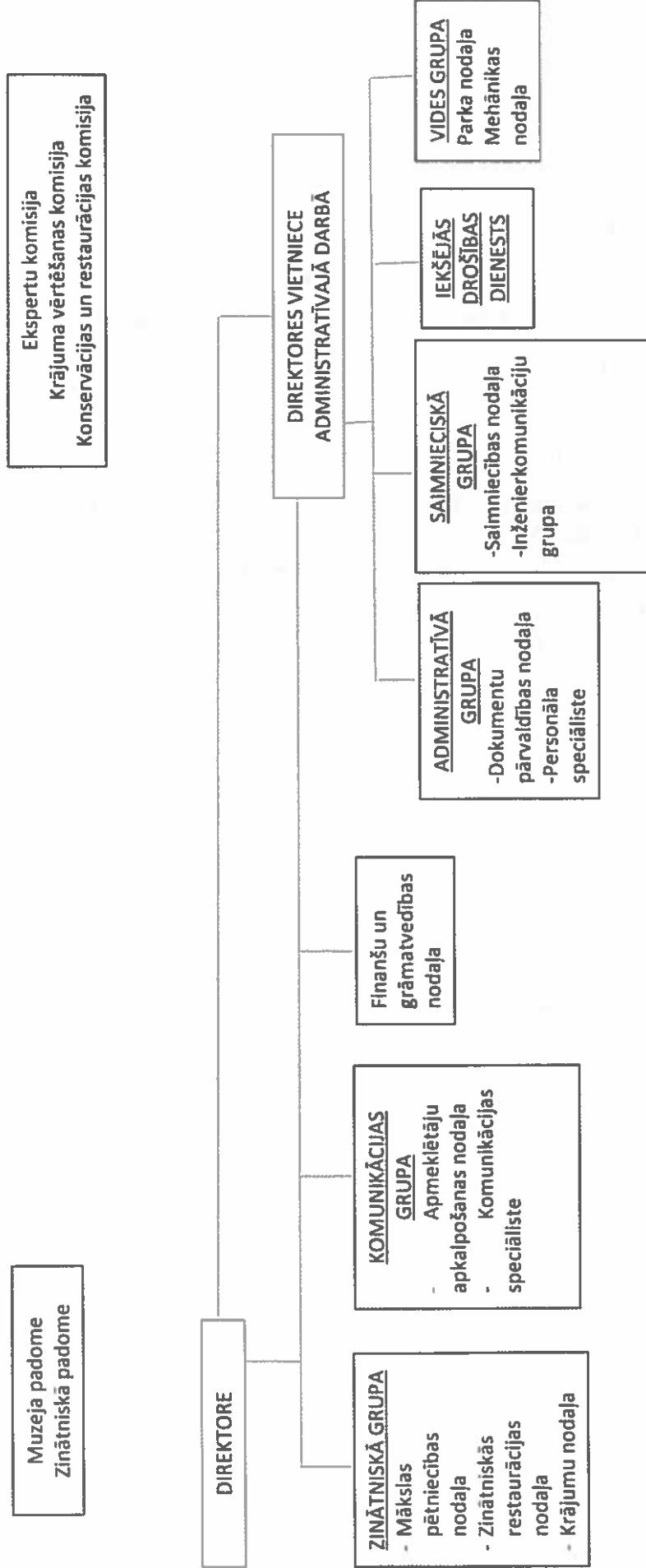
Covid-19 pandēmija izmaiņa muzeja darbību, arī pieejamību apmeklētājiem, un liela daļa aktivitāšu norisinājās virtuāli. Laikā, kad muzejs bija apmeklētājiem slēgts, komunikācijai lielākoties tika izmantota muzeja mājaslapa un muzeja konti sociālajos tīklos, kā arī dažādi virtuālie materiāli.

Joprojām ir aktuāls jautājums par muzeja juridiskā statusa maiņu. Juridiskā statusa maiņa un iespēja uzkrāt līdzekļus kapitālieguldījumiem kas ļautu efektīvāk pārvaldīt muzeju. Muzeju likumā ir pieņemti grozījumi, kas ļauj mainīt juridisko statusu, taču pašreizējā ekonomiskā situācija pasaulē liek ievērot piesardzību un detalizēti analizēt, kurā brīdī juridiskā statusa maiņa būtu nepieciešama.

Iestādes mērķtiecīgas un funkcionāli efektīvas darbības nodrošināšanai, nemot vērā lietderības un ekonomiskās efektivitātes apsvērumus, iestādes vadītājs ir izveidojis šādas grupas:

- Administratīvā grupa, kas sastāv no Dokumentu pārvaldības nodaļas un personāla speciālista;
- Komunikācijas grupa, kas sastāv no Apmeklētāju apkalpošanas nodaļas, sabiedrisko attiecību speciālista un komunikācijas speciālista;
- Saimnieciskā grupa, kas sastāv no Saimniecības nodaļas un Inženierkomunikāciju grupas;
- Vides grupa, kas sastāv no Parka nodaļas un Mehānikas nodaļas;
- Zinātniskā grupa, kas sastāv no Zinātniskās restaurācijas nodaļas, Mākslas pētniecības nodaļas un Krājuma nodaļas;
- Iekšējais drošības dienests;
- Finanšu un grāmatvedības nodaļa.

RUNDĀLES PILS MUZEJA STRUKTŪRSHĒMA

1.2. Muzeja darbības mērķis, funkcijas un pārskata gada galvenie uzdevumi

Muzeja misijas definējums

Rundāles pils muzeja misija ir izglītot sabiedrību par dažādiem arhitektūras, mākslas, kultūrvēstures un dārzu mākslas jautājumiem, izveidojot Rundāles pils ansamblī par starptautiski nozīmīgu mākslas, kultūrvēstures un dārzu mākslas centru, uztuot Latvijas senās mākslas vēstures krātuvi, veidojot Eiropas dekoratīvās mākslas un sakrālās mākslas pastāvīgās eksposīcijas.

Muzeja darbības virzieni

Lai nodrošinātu savu misiju un funkcijas izpildi, Rundāles pils muzejs:

- atjauno un uztur Rundāles pils ansamblī kā vienotu 18. gadsimta arhitektūras, monumentāli dekoratīvās mākslas pieminekli, pilnveidojot 18. gadsimta interjeru eksposīciju un to papildinot ar augstvērtīgiem mākslas darbu oriģināliem;
- kopj un uztur Baltijas lielāko vēsturisko dārzu ar rozāriju;
- veido un uztur Kurzemes hercogu kapeņu eksposīciju Jelgavas pilī;
- papildina muzeja zinātnisko arhīvu par Latvijas arhitektūras un mākslas pieminekļiem, materiāliem par Latvijas senākā mākslas vēstures perioda arhitektūru, tēlotājmākslu un mākslas amatniecību, Latvijas muižnieku dzimtām un Rundāles pils restaurācijas darba procesiem, nodrošina arhīva un krājuma pieejamību pētniekiem;
- nodrošina pastāvīgo eksposīciju pieejamību un izstāžu veidošanu, kā arī izglītojošo pasākumu organizēšanu;
- sagatavo informatīvus un zinātniskus izdevumus;
- sniedz konsultācijas un palīdzību restaurācijas u. c. jautājumos citu kultūras pieminekļu apsaimniekotājiem un interesentiem;
- veido informatīvo datubāzi par muzeja krājumu Nacionālā muzeju krājuma kopkatalogam (turpmāk tekstā NMKK);
- izstrādā un īsteno projektus saskaņā ar muzeja darbības mērķi;
- piedalās gan vietēju, gan starptautisku sadarbības projektu īstenošanā;
- nodrošina muzeja pasākumu publicitāti;
- pēta sabiedrības pieprasījumu pēc muzeja pakalpojumiem un analizē muzeja sniegto pakalpojumu kvalitātes novērtējumu;
- apmāca gidus un koordinē gida pakalpojumus;
- nodrošina prakses iespējas dažādu specialitāšu (vēstures, mākslas vēstures, restaurācijas u. c.) studentiem.

Muzeja darbības mērķi

1. Veidot un uzturēt Rundāles pils muzeja krājumu kā nacionālas nozīmes krātuvi, kurā atspoguļota Latvijas un Eiropas senās mākslas attīstība, nodrošinot atbilstošus priekšnosacījumus krājuma saglabāšanai, papildināšanai, attīstībai un pārvaldībai.
2. Sekmēt muzejā uzkrātā mantojuma dokumentēšanu, pētniecību, interpretāciju un komunikāciju, kā arī sniegt metodisku atbalstu ekspozīciju veidošanas, dokumentēšanas, saglabāšanas un pētniecības jautājumos.
3. Lai izglītotu un informētu sabiedrību, pilnvērtīgi izmantojot tradicionālās un attīstot jaunas muzeja komunikācijas formas, nodrošināt apmeklētāju apkalpošanu Rundāles pils muzeja ekspozīcijās un parkā.
4. Lai sekmētu muzeja nepārtrauktu un ilgtspējīgu darbību, plānot un organizēt nepieciešamos resursus un apstākļus, kā arī uzturēt iekārtas un infrastruktūru atbilstošā tehniskā stāvoklī.
5. Uzturēt un veidot Rundāles pils ansambļa teritoriju, rožu dārzu un franču dārzu kā vienotu 18. gadsimta dārzu mākslas pieminekli.

2. IESTĀDES FINANŠU RESURSI UN DARBĪBAS REZULTĀTI

2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	4 768 180	5 367 897	3 615 289
1.1.	dotācijas	3 993 827	3 008 862	2 994 407
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	762 575	2 350 000	611 847
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	7 253		
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi	4 525	9 035	9 035
2.	Izdevumi (kopā)	4 793 969	5 459 860	3 513 206
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	2 003 075	3 229 369	2 215 845
2.1.1.	kārtējie izdevumi	1 995 822	3 229 369	2 215 845
2.1.2.	procentu izdevumi			
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti			
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība			
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	7 253		
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	2 790 894	2 230 491	1 297 361

Muzejam pieejamais finansējums ir izlietots muzeja pamatdarbības nodrošināšanai – pils interjeru iekārtošanai, mākslas priekšmetu kolekciju veidošanai, ekspozīciju un izstāžu darbībai, zinātniskām publikācijām, pils ansambļa uzturēšanai, komunikācijai ar sabiedrību, piesaistot apmeklētājus savām aktivitātēm.

2.2. Krājuma darbs

Muzeja darbības mērķis ir veidot un uzturēt Rundāles pils muzeja krājumu kā nacionālas nozīmes krātuvi, kurā atspoguļota Latvijas un Eiropas senās mākslas attīstība, nodrošinot atbilstošus priekšnosacījumus krājuma saglabāšanai, papildināšanai, attīstībai un pārvaldībai.

Muzeja krājums veidojies atbilstoši četriem galvenajiem muzeja darbības virzieniem.

1. Rundāles pils kā Kurzemes hercogu vasaras rezidences interjeru veidošana ar 18. gadsimta tēlotājas un dekoratīvās mākslas priekšmetiem.

2. Eiropas un Latvijas dekoratīvās mākslas pastāvīgā ekspozīcija “No gotikas līdz jūgendstilam”.

3. Latvijas baznīcu māksla 16. – 18. gadsimtā,

4. Latvijas muižu un piļu kultūra 16. – 19. gadsimtā.

Muzeja krājums atbilstoši Muzeju likumam ir Nacionālā muzeju krājuma sastāvdaļa, ir valsts bagātība un atrodas tās aizsardzībā.

Rundāles pils muzeja krājuma vienību skaits 2021. gada 31. decembrī bija 70 162 vienības, tajā skaitā:

- pamatkrājumā 40 274 vienības,
- palīgkrājumā 29 888 vienības.

Atbilstoši krājuma politikai 2021. gadā krājums papildināts ar 70 vienībām, no kurām 65 ir pamatkrājuma vienības.

Kopējais pirkumu skaits – 58, bet 12 vienības saņemtas dāvinājumā.

Pārskata gadā turpināta informācijas ievadīšana Rundāles pils muzeja krājuma un zinātniskā arhīva uzskaites sistēmā (KAUS), tajā izdarīti 1348 ieraksti.

Krājuma saglabāšana

Pārskata periodā konservētas un restaurētas 139 krājuma vienības:

- 1) mēbeles, kokgriezumi, polihromijas paraugi – 50 vienības,
- 2) gleznas (pastāvīgās ekspozīcijas gleznu konservācija) – 9 vienības,
- 3) tekstilijas (atsevišķi paraugi, kapeņu tekstiliju sakopšana) – 9 vienības,
- 4) metāla priekšmeti – 61 vienība,

5) citu veidu priekšmeti (pulksteņi, grāmatas u. c.) – 10 vienības.

Krājuma finansiālā novērtēšana

Pārskata gadā turpināta muzeja krājuma finansiālā novērtēšana. Novērtēto krājuma vienību kop skaits – 81 598, no tā 2021. gadā novērtētas 51 188 vienības. Veikta krājuma esības pārbaude 51 162 vienībām.

Krājuma izmantošana

2021. gadā eksponētas 6035 pamatkrājuma vienības. Pamatēkspozīcijās izmantotas 5213 krājuma vienības, tai skaitā 4826 pamatkrājuma vienības.

Deponējumi

Kopējais deponēto krājuma vienību skaits ir 345, kopējais deponēto pamatkrājuma vienību skaits – 294.

2.3. Pētnieciskais darbs

Pētnieciskā darba politikas prioritātes:

- 1) Rundāles pils ansambla arhitektūras, vēstures un teritorijas izpēte, t. sk. arheoloģiskie izrakumi vecās Grothusu pils vietā, pētījumi par Rundāles muižu un bijušajiem pils īpašniekiem;
- 2) ar Kurzemes hercogu Bīronu dzimtu saistītas tēmas, piemēram, "Hercoga Pētera mākslas kolekcija", "Bīronu pilis Kurzemē";
- 3) 18. gadsimta sadzīves un svētku kultūra;
- 4) vēsturisko dārzu un parku kultūra;
- 5) Kurzemes hercogu kapenes Jelgavas pilī un memoriālā māksla Latvijā;
- 6) Latvijas muižu un piļu kultūra 16. – 19. gadsimtā;
- 7) dažādas Latvijas senākā posma (13. – 19. gs.) mākslas un amatniecības tēmas, t. sk. baznīcu māksla, 18. gadsimta glezniecība;
- 8) muzeja krājuma priekšmetu izpēte, t. sk. tehnoloģiskā izpēte pirms restaurācijas.

Pārskata gadā saturiski, mākslinieciski un informatīvi papildināta daļa pamatekspozīcijas telpu, kā arī pastāvīgā ekspozīcija "No gotikas līdz jūgendstilam".

Apmeklētājiem pieejamas 14 izstādes, no kurām piecas ir atklātas pārskata periodā. Trīs no izstādēm – ikgadējās ziedu izstādes. Pārskata periodā atklāta izstāde no muzeja krājuma "Kurzemes princese ceļo. Fanijas Bīronas akvareļi un zīmējumi" un izstāde no privātpersonas dāvinājuma "Lieldienu vīzijas Latvijā".

Turpinās darbs pie 14 zinātniskās pētniecības tēmām. Muzejā novadītas septiņas lekcijas. Notiek izstāžu katalogu izstrāde. Izdota monogrāfijas "Rundāles pils" III daļa "Restaurācija".

2.4. Restaurācijas darbs

Restaurācijas darbu Rundāles pils muzejā var iedalīt vairākos līmeņos:

- 1) restaurācija, ko veic Zinātniskās restaurācijas nodaļa, kas nodarbojas ar muzeja eksponātu stāvokļa uzraudzību, preventīvo konservāciju, konservāciju un restaurāciju; koordinē telpu mākslinieciskās apdares restaurāciju; restaurē eksponātus muzeja izstādēm; sniedz konsultācijas muzejiem un mākslas pieminekļu īpašniekiem; vada ekskursijas restaurācijas speciālistiem;
- 2) restaurācija, ko veic Inženierkomunikāciju grupa, kas nodarbojas ar muzeja ēku un telpu tehniskā stāvokļa uzraudzību un remontu; atbild par remonta un restaurācijas darbiem muzeja kompleksā;
- 3) restaurācija, ko veic speciālisti uzņēmumos, kas noslēdz līgumu ar muzeju par konkrētu darbu izpildi.

Konservācijas un restaurācijas komisija veikusi apgaitas pa restaurācijas darbnīcām un pils restaurācijas objektiem, definējusi restaurācijas darbu uzdevumus, apspriedusi darbu metodiku un kvalitāti un pieņemusi objektus pēc restaurācijas.

2021. gadā lielākie darbi bija saistīti ar eksponātu restaurāciju izstādei "Kurzemes princese ceļo. Fanijas Bīronas akvareļi un zīmējumi", sarkofāgu restaurāciju, kā arī baznīcu mākslas ekspozīcijas papildināšanu un citu eksponātu restaurāciju.

2.5. Parka atjaunošana un uzturēšana

Veikta pagaidu gājēju celiņa izveide cauri ziemeļu puses ābeļdārzam (garums – 72 m, platumis – 2,60 m).

Veikta labirinta "Puķu pļava" izveide 0,3 ha platībā un regulāra labirinta eju izplānaušana trīs reizes mēnesī.

Kopts dambis pie dīķa 3000 m² platībā. Veikta meža parka kopšana – kritušo koku sagarināšana, izvešana, zaru šķeldošana. Izplāauta zāle meža parkā 30 ha platībā.

Papildināti dekoratīvo augu stādījumi vairākos bosketos.

Regulāri kopts rožu dārzs. Cirpti dzīvžogi (10 392 m) un veidoti lodveida vainagi 656 liepām. Regulāri kopti 16 bosketi ar kopējo platību 20 992 m² un ornamentālais parters, kuru veido bukšu

ornaments, zālieni un dekoratīvais segums (3724 m²). Partera apstādīšanai sētas un audzētas viengadīgās puķes.

2.6. Saimnieciskais darbs

Viens no muzeja uzdevumiem ir Rundāles pils ēku un inženiertīklu uzturēšana tehniskā kārtībā, kas ietver sezonālos pasākumus ēku, to daļu un inženiertīklu sagatavošanai ziemas sezonai, laika apstākļu radīto regulāro bojājumu novēršanu un labošanu, telpu kosmētisko remontu, konstrukciju remontu un atjaunošanu, kā arī telpu pielāgošanu izstāžu vajadzībām.

Galvenā prioritāte pārskata gadā bija Rundāles pils jumta pārbūves 4. kārta, kas izmaksāja 845 528 EUR. Pēc būvdarbu pabeigšanas un nodošanas ekspluatācijā, pārbūvētais jumta posms bez atlīdzības nodota VAS “Valsts nekustamie īpašumi”.

Pārskata gadā pabeigta un nodota ekspluatācijā Rundāles pils ūdens apgādes sistēma no austrumu kanāla tiltiņa līdz katlu mājai. Pabeigli pils stāļu kompleksa rietumu puses iekšpagalma fasādes daļas remontdarbi.

Turpināta austrumu puses stāļu ēkas pārbūve, lai ierīkotu konferenču centru (telpu pārbūve, grīdu montāža).

Inspicēti Rundāles pils teritorijas galvenie tilti – rietumu puses, austrumu puses un centrālais.

Veikts energoaudits austrumu puses stāļu ēkai.

Veikts Rundāles pils ziemeļu puses ābejdārza mūra staba remonts.

Vairākās pils telpās turpinās plāisu monitoringa procedūra.

Veikts remonts cokolstāva telpā Nr. 191, kurā plānots iekārtot monumentālās tēlniecības restaurācijas darbnīcas ekspozīciju.

Pabeigta iepriekšējā pārskata gadā izstrādātās Rundāles pils muzeja ēku kompleksa automātiskās ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmas (UATS) papildināšana un rekonstrukcija.

Veikta gaisa kondicionēšanas iekārtu uzstādīšana ventilācijas sistēmām (hercogenes apartamentos, parka kontroliera namiņā), ūdens apgādes sistēmas apkope, atdzelžošanas filtru nomaiņa, apkures sistēmas pārbūve Dārznieka mājā, ventilācijas sistēmu gaisa dzesēšanas iekārtu apkopes.

Izgatavots un uzstādīts ūdens baseins ar fontānu franču dārza Labirinta bosketā.

Izvērtējot jaunumus tehnikas tirgū, pakāpeniski nomainīta savu laiku nokalpojusī parka kopšanas tehnika pret jaunu, kvalitatīvāku un videi draudzīgāku. Tieki turpināta pāreja uz elektriskajiem parka kopšanas agregātiem (ar akumulatoriem), kas samazinās CO₂ izmešu daudzumu

un trokšņa līmeni parkā, mazāk traucējot apmeklētājus. Pārskata gadā iegādāts traktors zāles pļaušanai, rotējošā slota iekšpagalma tīrīšanai, pacēlājs un riepu montāžas stends.

Izgatavoti rožu zaru turētāji, izstāžu vitrīnas, skapīši, postamenti un citu veidu inventārs.

2.7. Pakalpojumi un uzlabojumi pakalpojumu pieejamības un kvalitātes nodrošināšanā

Rundāles pils muzejā pieejamie bezmaksas pakalpojumi:

- autostāvvieta autobusiem un vieglajām automašīnām;
- tualetes pilī un pils ansambļa teritorijā;
- invalīdu ratiņu pacēlājs, lai nodrošinātu muzeja pieejamību cilvēkiem ar kustību traucējumiem;
- garderobe pils cokola stāvā;
- somu glabātuve;
- tiesības muzeja noteiktajā kārtībā iepazīties ar muzeja krājuma uzskaites kartotēkām un priekšmetiem;
- iespēja muzeja noteiktajā kārtībā izmantot muzeja zinātnisko arhīvu un bibliotēku;
- pamatekspozīcijas daļa "Pils virtuve";
- izstādes „Rundāles pils būvvēsture” un „Akmens kalumi un metālkalumi Latvijā”;
- izstāde „Durvju un logu apkalumi Latvijā 18. un 19. gadsimtā”;
- izstāde „Zaļie stikli”;
- izstāde "Biljards un citas spēles".

Rundāles pils muzeja maksas pakalpojumi:

- muzeja pamatekspozīcijas apskate;
- ekspozīcijas „No gotikas līdz jūgendstilam” apskate;
- izstādes “Kurzemes princese ceļo. Fanijas Bīronas akvareļi un zīmējumi” apskate;
- izstādes „Pompa funebris” apskate;
- parka apskate (katra mēneša pirmajā svētdienā ar 50% atlaidi);
- ekspozīcijas „Kurzemes hercogu kapenes” apskate Jelgavas pilī;
- telpu noma;
- valsis Baltajā zālē.

Izstādes „18. gs. mode”, „Kurzemes hercogiene Doroteja un grāfu Mēdemu dzimta”, „Kurzemnieki 18. gs. portretos” un „Fon Bēru dzimta Kurzemē” iekļautas muzeja pamatekspozīcijas apskatē.

2.8. Iestādes vadības un darbības uzlabošanas sistēmas efektīvas darbības nodrošināšanai

Pārskata gadā turpinājās iestādes darbības modeļa pilnveide, tika izvērtēta iestādes darbības efektivitāte esošajās struktūrvienībās, analizējot pārskata gada rezultatīvos rādītājus. Pēc nepieciešamības aktualizēti spēkā esošie un izstrādāti jauni iekšējie normatīvie akti.

Lai nodrošinātu kvalitatīvu vadību, muzejā organizēta plānošana un veikta darbu analīze. Veikta ikgadējā darbinieku novērtēšana. Izstrādāts Rundāles pils muzeja darba gada plāns.

3. PERSONĀLS

2021. gadā Rundāles pils muzejā bija 114 amata vietu. Parka atjaunošanas un kopšanas darbos, remontdarbos un ar apmeklētāju apkalpošanu saistītos amatos nodarbināti uz laiku pieņemti darbinieki, kuru darba atlīdzībai izmantots ārštata finansējums.

Rundāles pils muzeja darbiniekiem iespēju robežās tiek nodrošinātas profesionālās izaugsmes iespējas, sniedzot iespējas apmeklēt dažādus seminārus, apmācības, mācību braucienus un profesionālās kvalifikācijas celšanas kursus muzeja profilam atbilstošās kompetencēs.

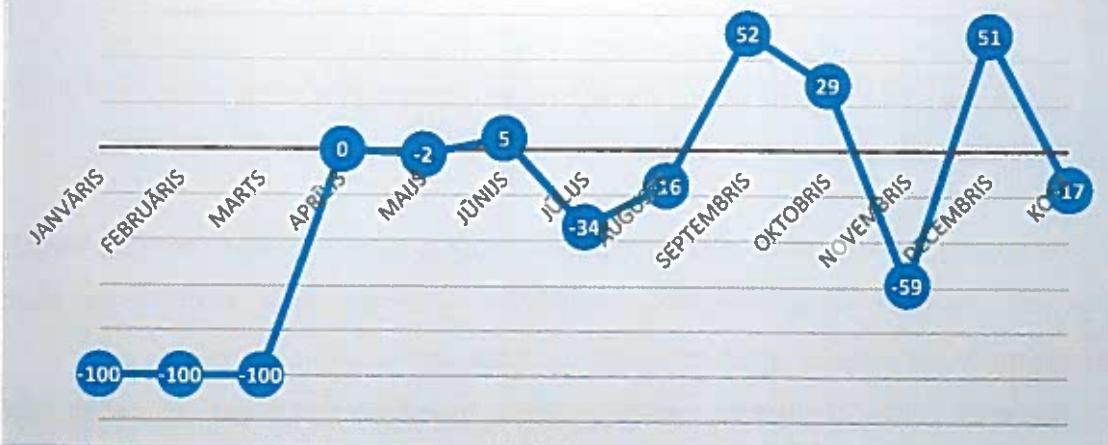
4. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

4.1. Pasākumi, kas veikti sabiedrības informēšanai un izglītošanai

Rundāles pils muzejs sniedz vairākus maksas pakalpojumus – eksposīciju, izstāžu un parka apskati, telpu un teritorijas īri pasākumiem, konferenču un semināru organizēšanai, nedzīvojamā telpu nomu, gidi pakalpojumus, liela apjoma filmēšanas iespējas, senās mūzikas koncertu un pasākumu organizēšanas iespējas, tirdzniecības vietu nomu. Nodrošināta muzeja izdevumu un suvenīru tirdzniecība. Pils parkā tiek piedāvāti izbraucieni ar elektromobili.

2021. gadā turpinājās pandēmijas ietekme uz tūrisma nozari un muzeja Apmeklētāju apkalpošanas nodajas darbu. Muzeja apmeklējumu skaits kopš 2015. gada ik gadu palielinājās un 2019. gadā sasniedza rekordu – 275 449 apmeklējumus. Pandēmijas ietekmē rādītāji dramatiski kritās: 103 138 apmeklējumi 2020. gadā un 85 734 apmeklējumi 2021. gadā.

Apmeklējumu skaita izmaiņas 2021. gadā (%)

Gada sākumā (janvārī, februārī, martā) muzejs, ievērojot valdības rīkojumus, bija slēgts apmeklētājiem. Aprīļa statistika uzrāda franču dārza apmeklējumu skaitu. Aktīvās tūrisma sezonas sākumā, salīdzinot ar 2020. gadu, vērojams neliels apmeklējumu skaita samazinājums, turpmākajos vasaras mēnešos (jūlijā, augustā) neizdevās pārspēt iepriekšējā gada apmeklējuma rādītājus. Septembrī, oktobrī un decembrijā apmeklējumu skaits pieauga. Novembra kritumu izskaidro valstī noteiktie ierobežojumi un muzeja slēgšana apmeklētājiem (21. oktobris–14. novembris)

Kopš 2021. gada 1. maija ekskursijas muzejā drīkst vadīt tikai Rundāles pils muzeja atestētie gidi (ar derīgu apliecību), bet vienreizējā ekskursijas vadīšanas atļauja gidiem bez muzeja apliecības vairs nebija nopērkama. Rundāles pils muzeja gidi atestācijas kārtība atjaunota 2020. gadā.

Kopš 2011. gada apliecību ir saņēmis 391 gids. 2021. gadā pirmreizējo eksāmenu vēlējās kārtot 14 gidi, taču veiksmīgu rezultātu ieguva tikai divi. Apliecības derīguma termiņu atjaunoja 79 gidi. Ikgadējā gidi informatīvajā dienā 2021. gadā ZOOM tiešsaistē piedalījās 189 gidi.

2021. gadā tika ieviests audiogids, ekskursijām pieejams radiogida pakalpojums.

2021. gadā turpinājās 2020. gadā sāktais darbs pie interaktīvās audiovizuālās tūlītējās lietošanas aplikācijas (tūlītējā lietotne), eksposīcijā izvietoti bezkontakta digitālie stacionārie stendi. Turpinājās digitāla gida izstrāde un ieviešana, sagatavojot eksposīcijas aprakstu (arī vienkāršajā valodā), izstrādājot dizainu, tulkojot tekstu angļu, krievu, vācu, lietuviešu valodā, ierakstot un apstrādājot audiofailus, programmējot digitālo gidi, ievadot informāciju gatavā modulī lietotnes testēšanai. 2021. gada 2. pusgadā digitālais gids nodots apmeklētājiem testa režīmā, kā arī iegādāti, uzstādīti, programmēti un testēti 38 stacionārie stendi.

2021. gadā gidi pilī bija iegādājušies 353 ekskursijas vadīšanas atļaujas, kas ir par 44,6 % mazāk nekā 2020. gadā. Krities visu ekskursijām izsniegtu ekskursijas vadīšanas atļauju skaits.

2021. gadā Covid-19 ierobežojumu dēļ nenotika ikgadējie Dārza svētki un pils pamatakmens likšanas svinības. Atbilstoši prasībām ieviests jauns pasākuma veids – “Stādu un dārza preču tirgus”, ko plānots organizēt divas reizes gadā, t. i., pavasarī un rudenī. Turpinājās sadarbība ar Liepājas Simfonisko orķestri.

Realizējot izglītojošās programmas, apmeklētājiem piedāvāta ne vien izglītojošā galda spēle “Zosu spēle Rundāles pilī”, bet arī pārskata periodā tapusī izglītības programma skolēniem “Jaunie restauratori”. Uzlabots orientēšanās spēles “Iepazīsti Rundāles pils ekspozīciju” formāts un mainīts saturs, izveidota jauna orientēšanās spēle franču dārza apmeklētājiem. Piedāvājums apmeklētājiem aktivizēts, īpaši pievēršoties ģimenēm ar bērniem.

Lai sniegtu plašāku kontekstu izstādē “Kurzemes princese ceļo. Fanijas Bīronas akvareļi un zīmējumi” aplūkotajai tēmai par 19. gadsimta sievietes ceļojumiem pa Eiropu, notika lekciju cikls, kurā pētnieki stāstīja par Baltijas izceļsmes sieviešu ceļojumiem un to aprakstiem 18. un 19. gadsimtā un 20. gadsimta sākumā. Cikls ietvēra trīs priekšlasījumus:

- vēsturnieka Edgara Ceskes lekcija “18. gadsimta kurzemnieču Elīzas fon der Rekes un Sofijas Bekeres-Švarcas ceļojums uz Eiropu”;
- literatūrzinātnieces Zitas Kārkla lekcija “Latviešu sievietes ceļotājas un ceļojumu apraksti 19. gadsimta nogalē un 20. gadsimta sākumā”;
- igauņu mākslas vēsturnieces Līgas Helēnas Lumbergas lekcija angļu valodā “Baltijas 19. gadsimta mākslinieku ceļojumu skices un dienasgrāmatas”.

Īstenoti pasākumi tūrisma veicināšanai, izdodot jaunus informatīvos materiālus (10 veidu), kas izplatīti gan muzeja apmeklētājiem, gan tūrisma informācijas centros Latvijā un ārzemēs.

Papildināta un uzlabota apmeklētāju apkalpošanas un biļešu iegādes informatīvās sistēmas programma.

Sabiedrības informēšanai un izglītošanai regulāri atjaunota informācija Rundāles pils muzeja mājaslapā www.rundale.net. Mājaslapa nodrošina informāciju par muzeju un tā piedāvājumu un darbojas kā komunikācijas līdzeklis ne tikai apmeklētājiem, bet arī sadarbības partneriem, vēsturniekim un mākslas zinātniekiem. Pamatinformācija par muzeja darbu mājaslapā pieejama latviešu, krievu, angļu un vācu valodā. Regulāri tiek aktualizēta informācija par pasākumiem un citām aktualitātēm. Informācija par muzeja darbību tiek atjaunota arī citās interneta vietnēs (www.muzeji.lv, <http://tourism.bauska.lv/>, www.leta.lv, www.bns.lv, www.tvnet.lv, www.draugiem.lv, www.rundale.lv, www.bauskasdzive.lv) un sociālajos tīklos Twitter, Facebook un Instagram.

Rundāles pils muzejā ir invalidiem piemērota vide un pieejami pakalpojumi. Kopš 2008. gada cilvēki ar funkcionāliem traucējumiem var izmantot pandusu, lai iekļūtu pilī, un pacēlāju pils telpās.

Īpašām vajadzībām ir pielāgoti trīs sanitārie mezgli – pils telpās, tualetēs pils teritorijā un pils dārzā. Redzes invalīdiem muzejā ir pieejami cimdi, ar kuriem aptaustīt priekšmetus.

4.2. Pasākumi sabiedrības viedokļa izzināšanai par muzeja darbu

Apmeklētājiem pieejama atsauksmu grāmata, kurā ikviens var ierakstīt savus vērojumus, viedokļus, sūdzības vai novēlējumus. Atsauksmu grāmata regulāri tiek pārskatīta, īpašu uzmanību pievēršot kritikai un negatīviem komentāriem, tomēr vairums ierakstu liecina, ka muzeja darba novērtējums ir pozitīvs.

Muzeja iesaiste sociālajos tīklos *Twitter*, *Facebook* un citos nodrošina iespēju regulāri uzzināt sabiedrības viedokli par iestādes darbu. Arī šajā auditorijas segmentā dominē pozitīvs muzeja darba novērtējums.

4.3. Sadarbība ar nevalstisko sektoru un starptautiskā sadarbība

Nosaukums, norises vieta	Pasākuma/ projekta mērķis	Laiks	Sadarbības partneris	Valsts, pilsēta
Ārvalstu muzeju apmeklējumi un pieredzes apmaiņa	Sadarbība tūrisma jomā, labo piemēru prakse	Visu gadu	Ārvalstu muzeji	Dažādas valstis
Ārvalstu vēstniecību Latvijā darbinieku un Ārvalstu ministriju delegātu vizītes	Veicināt Latvijas un ārvalstu sadarbību tūrisma, kultūras un izglītības jomā	Visu gadu	Vēstniecības	Dažādas valstis
Ārvalstu māksliniekus un mākslas zinātniekus uzņemšana, muzeja darbinieku dalība ārvalstu konferencēs	Sadarbība tūrisma, kultūras un izglītības jomā	Visu gadu		Francija, Vācija, Igaunija
Informatīvas ekskursijas angļu, krievu, vācu valodā	Dažādu tūrisma firmu pārstāvju informēšana par RPM piedāvājumu	Visu gadu	Dažādas ārvalstu tūrisma aģentūras	Dažādas valstis
Ārvalstu žurnālistu uzņemšana	Iepazīstināt ar muzeja sniegtajiem pakalpojumiem	Visu gadu	Dažādu valstu žurnālisti, TAVA, Bauskas TIC, ZTA	Dažādas valstis
Līdzdalība Baltijas jūras piļu un muzeju asociācijā	Kontaktu uzturēšana, līdzdalība izdevuma „Castles and museums around the Baltic Sea” veidošanā	Periodiski	Baltijas jūras piļu un muzeju asociācija	Visas asociācijas dalībvalstis
Dalība Latvijas muzeju biedrībā, Zemgales tūrisma asociācijā, ICOM u. tml.	Uzturēt kontaktus un veicināt Rundāles pils muzeja atpazīstamību, aktīvi darboties muzeja un tūrisma nozarē	Visu gadu	Muzeju biedrība, ZTA, ICOM	Latvija, dažādas valstis
Sadarbība ar Rundāles pils atbalsta fondu	Attīstīt Rundāles pils muzeju, piesaistot papildu finansējumu,	Visu gadu	RPAF	Latvija

	kas muzejam kā valsts iestādei nav iespējams			
--	---	--	--	--

5. NĀKAMAJĀ GADĀ PLĀNOTIE PASĀKUMI

2022. gadā Rundāles pils muzejs visās darbības jomās plāno darbu saskaņā ar vidēja termiņa darbības stratēģiju laika posmam no 2022. līdz 2032. gadam. Saistībā ar COVID-19 izraisīto globālo pandēmiju un noteikto ierobežojumu sekām, veiktas korekcijas muzeja darba plānā.

2022. gadā ieplānotie svarīgākie uzdevumi

1. Muzeja pamatekspozīcijas digitālā gida ieviešana izstāžu satura pieejamības uzlabošanai.
2. Pils jumta pārbūves 3. kārtas īstenošana.
3. Mākslas priekšmetu iegāde Eiropas valstu izsoļu namos ekspozīcijas papildināšanai ar Kurzemes hercoga Pētera mākslas kolekcijai atbilstošiem mākslas darbiem.
4. 2022. gada rudenī izstādes “Durvis uz vēsturi: Rundāles pils muzeja darbība arhitektūras un mākslas izpētē” atklāšana un ar to saistīto sabiedrisko pasākumu programma.
5. Muzeja piecdesmit gadu jubilejas pasākumi visa gada garumā.
6. Dārza svētku organizēšana 2022. gada 2. jūlijā.
7. Krājuma un arhīva uzskaites sistēmas uzlabošana un papildināšana.
8. Kataloga “Latvijas lustru kolekcija Rundāles pilī” sagatavošana izdošanai (autore K. Budže).
9. Rundāles pils dārza laistīšanas sistēmas projektēšana.
10. Hercoga Pētera augļudārza izveides konceptuālās vīzijas izstrāde un ieceres realizēšanai vajadzīgā finansējuma piesaiste.
11. Nepieciešamo uzlabojumu veikšana pils tehniskā aprīkojuma sistēmās.

